

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

Sexti Decretalivm Liber Qvartus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

SEXTI DECRETALIVM
LIBER QVARTVS.

DE SPONSALIBUS ET MATRIMONIIS.

TITVLVS PRIMVS.

CAPVT VNICVM.

Sponsalia pura & certa, ex consensu valida, licet alia nulla, inducunt publicam honestatem: quae habet dirimere sequentia sponsalia, sed non praecedentia.

Bonifacius VIII.

Sponsalia a puris & certis, etiam si consanguinitatis, affinitatis, frigiditatis, religionis, aut alia quouis ratione sint nulla, dummodo non sint nulla ex defectu consensus, et sit efficax ad impediendum & dirimendum sequentia sponsalia vel matrimonia, non autem ad praecedentia dissolvendum; impedimentum publicae honestatis est: Quare ille, qui sponsalia pure ac determinate cum aliqua muliere contraxit, & postmodum cum secunda prioris consanguinea idem fecit, ex priorum sponsaliorum vigore (quibus per publicae honestatis iustitiam ex secundis sponsalibus subsecutione minime derogatur) ad matrimonium contrahendum in prima remanet obligatus.

DE DESPONSATIONE IMPVBERVM.

TITVLVS II.

CAP. VNIC.

Sponsalia amborum infantium vel alterius tantum per superuentum maioris aetatis non validantur, nec publicam honestatem inducunt: nisi fuerint ratificata tacite vel expresse. d. d. usq. ad 9. Item quae. Dum.

Bonifacius VIII.

Infantes ad ad invicem, vel unus major septennarius, & alter minor, sponsalia contraxerint, ipsi vel parentes pro eis, nisi per cohabitationem eo-

Vide Cons. Trid. sess. 24. de refor. matr. c. 3. conferri enim mul-
tiore pro sacro. & c. b. de impedimento iustitia publica hone-
statis. quae. si. & vide provent. vide B. Thom. in questionibus
additis ad tertiam partem q. 5. art. 4. & Decret. s. de iusticia. l. 1.
pro. disp. 41. c. 10. De hoc illam dicit multorem, quae nondum
interdum respicitur. d. vide B. Thom. in questionibus additis
ad 2. q. 4. art. 4. & c. de d. q. 5. art. 4. & c. de d. q. 5. art. 4. & c. de d. q. 5. art. 4.

rum mutuum, seu alias verbo vel facto ipsorum liquido appareat, eodem in eadem voluntate factos maiores tempore perdurare, sponsalia huiusmodi, quae ab initio nulla erant, per lapsum dicti temporis minime convalescent: & ideo cum sint nulla, ratione defectus consensus, publicae honestatis iustitiam non inducunt.

Sponsalia per verba de presenti contracta inter impuberem & puberem, vel inter impuberem non proximum pubertati, vel inter sponsalia de futuro: nec in matrimonium transeunt ex sola perseverantia aetatis: nisi alter approbentur: inducunt tamen publicam honestatem. h. d. Dum.

Idem quoque si pubes, & impubes, vel duo impuberes non proximi pubertati, & in quibus aetatem malitia non supplebat, per verba contraxerint de presenti: sponsalia enim illa, quae juris interpretatione tantum fuerint sponsalia de futuro (licet verba consensum experimentia de presenti haberent, & matrimonium contrahere intendere contrahentes) per adventum pubertatis in matrimonium non transeunt de presenti: nec matrimonium (quod ut matrimonium aetate non tenuit prohibente) per lapsum dicti temporis convalescit: nisi per carnis copulam subsecutam, vel aliquem modum alium contrahentes eosdem cum eisdem perseverant voluntatis ad pubertatis tempora pervenisse constiterit evidenter, per dictum tamen contractum, qui valuit ut potuit, non ficti agebatur, publicae honestatis iustitia est inducitur.

Sponsalia pro absentibus filijs non tenent: nisi ipsi praesentibus, vel nisi approbaverint tacite vel expresse ex post facto. hoc dicit, Domin.

Porro ex sponsalibus, quae parentes pro filijs puberibus vel impuberibus plerumque contrahunt, ipsi filii, si expresse consenserint vel tacite, ut si praesentes fuerint, nec contradixerint, obligantur: ex eis oritur iustitia publicae honestatis. Et est idem, si filii tempore sponsaliorum absentes, & etiam ignorantes eadem sponsalia post scientes ratificaverint tacite, vel expresse: alias ex sponsalibus contractis a parentibus pro filijs, nec ipsi filii obligantur, nec publicae honestatis iustitia inde surgit.

Vide Bartol. l. quo enim si. c. 1. r. a. ha. l. c. 1.

DE COGNATIONE SPIRITVALLI
TITVLVS III
CAP. I.

Inter baptizatum & leuantem filio, & uxorem leuantis ante carnaliter cognitam, & suscipientem & patrem & matrem suscipit, & similiter de baptizato spiritualem cognationem, h. d. n. ad 4. Ex confirmatione Dom.

Bonifacius VIII.

Nedum a inter baptizatum & illum b qui eum suscepit de baptismo, ac inter eundem baptizatum & suscipientem filios & uxorem ante susceptionem carnaliter cognitam ab eodem: imo etiam inter suscipientem, patremque baptizati & matrem, cognationem spiritalem in baptismo contrahi iure constat: quae cognatio & contrahendum matrimonium impedit, & dirimit post contractum. Et eadem quae de suscipiente sunt dicta, sunt de baptizante censenda.

Confirmatio frontis, inducit spirituales cognationem sicut baptismi. h. d. Dominicus.

Ex confirmatione quoque seu frontis chrismatione, spiritualis cognatio eisdem modis contrahitur: matrimonium similiter impediens contrahenda, & dirimens post contracta.

CAP. II.

Compaternitas per catechismum contracta, impedit matrimonium, si id dirimit. Ioan. And.

a Vide Conc. Trid. sess. 24. de refr. matr. c. 2. & B. Thom. in qu. additi. ad 3. part. q. 66. per totum: & Theol. cod. lib. 4. sent. dist. 42. b Procedit si ille est Christi. xxx. q. 1. c. 2. de cons. dist. 4. in baptizato. Ioan. And. in reg. xx. cod. 7. de reg.

Idem.

Per a catechismum, qui praecedit baptismum, sacramentorum fundamentum & ipsam religionem, cognatio spiritualis contrahitur: per quae contrahendum matrimonium impeditur. Vt ex praedictis Clementis Papa tertii decretali colligatur videtur dicendo enim, quod talis res via contrahendo matrimonio impedimentum afferret, velle videtur quod illam quod vix fit, fieri tamen dubium non erit: ut illam tamen cognationem matrimonium postea contractum minime separatur.

CAP. III.

Unus tantum intervenire debet in levatione frontis de frontis vel chrismatione frontis: tamen si plures intervenerint, cognationem contrahunt spirituales. Et ex alia sacramento cognationem contrahitur. h. d. Dominicus.

Idem.

Quamvis b non plures c, quam unus vel, vel una mulier accedere debeant ad suscipiendum de baptismo infantem, iuxta sacrorum canonum instituta: si tamen plures accesserint, spiritualis cognatio non contrahitur, matrimonia contrahenda impediens: ne etiam post contracta dissolvens. De confirmatione in super. quantum ad hoc, idem iudicium est habendum. In datione vero aliorum sacramentorum cognatio spiritualis nequaquam contrahitur: quae matrimonium impediit vel dissolvit.

a Vide Theolog. scolasticos l. 4. sent. dist. 42. & Ioan. Thom. in quaff. additu ad 3. part. q. 11. art. 2. b Vide Conc. Trid. sess. 24. de refr. matr. c. 2. c Vide Lad. regim. l. 5. §. de regim.

F I N I S .

SEXTI DECRETALIVM
LIBER QVINTVS.

DE ACCVSATIONIBVS, INQVIVISIONIBVS, ET
denunciationibus.

TITVLVS PRIMVS.

CAPIT. I.

Ex confessione coram delegato inquirente super certis criminibus deputato facta puniri confitens, licet dicat se prius diffamatum non fuisse, vel inquisitionis capitula non habuisse. h. d. Dominicus.

Bonifacius VIII.

Quoniam b coram eo, qui contra te super certis criminibus inquisitor fuerat deputatus, eadem crimina fuisse confessus, frustra confessionem tuam (quo min' puniaris ex ea, prout iustitia sua debet) eo praxertu impugnare contendis, quod super eisdem criminibus non fueras antea dif-

famatus. Vel quod per eundem inquisitorem capitula super quibus contra te volebat inquirere, tibi recitata non fuerunt.

CAP. II.

Valet inquisitio facta super veritate criminum omnium inquisitione infamia, si reus professus fuerit. h. d. secundum Ioan. And.

Idem.

Si is, cui contra te commissis fuerat simpliciter inquisitio super certis criminibus facienda; procedat

a De materia huius est. vide plenè per Hostien. in summa cod. tit. b Vide Perusinum in c. dilecto. de appellat. & Alex. conf. 52. lib. 3. & Felan. 1. de except.